

*การประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียน บ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake

เนติพงศ์ ขจรมาศบุษย์^{1*} นันทพงศ์ หมิแหลมหมั่น² สิริสวัสดิ์ ทองก้านเหลือง³

¹นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

²⁻³ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

*Corresponding author e-mail: moshitoey@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (ดีแอลทีวี) ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง ในสามด้าน ได้แก่ 1) ปัจจัยเบื้องต้น 2) กระบวนการดำเนินงาน และ 3) ผลลัพธ์ของโครงการ โดยใช้รูปแบบการประเมินของ Robert E. Stake เป็นการวิจัยเชิงประเมิน กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้บริหาร 1 คน ครูผู้รับผิดชอบ 7 คน คณะกรรมการสถานศึกษา 7 คน ผู้ปกครอง 43 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 43 คน เลือกแบบเจาะจง รวมทั้งสิ้น 101 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปัจจัยเบื้องต้นอยู่ในระดับมากที่สุด โครงการมีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของโรงเรียนในการแก้ปัญหาการขาดแคลนครู แต่ยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากรเทคนิคและงบประมาณที่อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนในระยะยาว 2) ด้านกระบวนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การดำเนินงานเป็นระบบและสอดคล้องตามแผน แต่ยังคงพัฒนาเรื่องคุณภาพอุปกรณ์รับสัญญาณ เพื่อให้โครงการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 3) ด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับมากที่สุด จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โครงการได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย และมีแนวทางปฏิบัติที่ส่งเสริมความยั่งยืน ทั้งในด้านการพัฒนาครูและการบริหารจัดการอุปกรณ์ เพื่อคงคุณภาพการเรียนรู้

คำสำคัญ: รูปแบบการประเมินของ Robert E. Stake, การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV

Evaluation of the DLTV satellite distance learning project of Ban Na Seung School, under the jurisdiction of Surat Thani Primary Educational Service Area Office 2, using Robert E. Stake's project evaluation model.

Natipong Khajornmasbut^{1*} Nantaphong Milaehman² Sirisawas Thongkanluang³

¹Master of Education Program in Educational Administration, Suratthani Rajabhat University

²⁻³Lecturer of Faculty of Education, Suratthani Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: moshitoey@hotmail.com

Abstract

This research aimed to evaluate the Distance Learning via Satellite (DLTV) project at Ban Na Seung School in three aspects: 1) initial factors, 2) operational processes, and 3) project outcomes. An evaluative research model based on Robert E. Stake's evaluation model was used. The target group consisted of 1 administrator, 7 responsible teachers, 7 school committee members, 43 parents, and 43 students from grades 2–6, selected using purposive sampling, totaling 101 participants. The research instruments included questionnaires and interviews with all stakeholders. Data were analyzed using basic statistics, including mean and standard deviation, as well as content analysis. The research findings indicated that: 1) Initial factors were rated at a high level, demonstrating the project's suitability and a positive response to the school's teacher shortage, although limitations in technical personnel and budget might have affected long-term sustainability. 2) Operational processes were rated at a high level, indicating systematic and planned implementation; however, improvements in the quality of signal-receiving equipment were needed to enhance project effectiveness. 3) Project outcomes were rated at a high level, highlighting improved academic achievement and enhanced self-learning skills among students. The project received positive feedback from all stakeholders and demonstrated sustainable practices in teacher development and equipment management to maintain learning quality.

Keywords: Robert E. Stake's evaluation model, DLTV satellite distance learning project

บทนำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จัดตั้งสถานี ส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม โดยให้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นแม่ข่ายถ่ายทอดสัญญาณไปสู่โรงเรียน ทั่วประเทศ เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรือชนบทให้ใกล้เคียงกัน ปัจจุบันโรงเรียนไกลกังวลเป็นต้นแบบที่ทรงประสิทธิภาพ และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่ใช้เทคโนโลยีถ่ายทอดกระบวนการเรียนการสอนกิจกรรมการเรียน การสอน ตลอดจนองค์ความรู้ควบคู่คุณธรรมไปยังผู้เรียนในประเทศและต่างประเทศ สอนพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เน้นให้นักเรียนได้รู้จักช่วยเหลือตนเอง และยึดหลักแนวปฏิบัติ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก้ปัญหาการขาดแคลนครู และยกระดับ ความเสมอภาคของผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน โดยการใช้เทคโนโลยี ทางการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาส เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะคุณภาพของคนที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศ

ในปัจจุบันสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในประเทศไทยมีจำนวนมากกว่า 36,225 แห่ง ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 15,314 แห่ง เป็นโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน ซึ่งบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในพื้นที่นอกเขตเมืองหรือในพื้นที่ห่างไกล ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเท่าที่ควร โดยจากการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) พบ 3 ปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็ก นั้นคือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำ โดยพบว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กยังมีปัญหาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ 2) ครูไม่ ครบชั้นเป็นปัญหาหลักที่พบได้ทั่วไปในโรงเรียนขนาดเล็ก 3) สถานศึกษาขาดการนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาใช้ปรับปรุงพัฒนา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558)

การประเมินโครงการเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นที่จะทำให้เราสามารถคาดคะเนได้ว่าโครงการที่กำหนดขึ้นนั้นหากนำไปปฏิบัติแล้วเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใดหรือในขณะนำไปปฏิบัติและพิจารณาแล้วพบว่าโครงการนี้จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ หรือเมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วผลของโครงการจะทำให้เกิดประโยชน์กับสังคมเพียงใด ควรที่จะดำเนินการต่อไปหรือปรับปรุงแก้ไขประการใด จำเป็นต้องอาศัยศาสตร์ของการบริหาร ซึ่งจะต้องมีการจัดการ การวางแผน การดำเนินงาน และการควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การประเมินโครงการจึงเป็นส่วนสำคัญของศาสตร์การบริหาร เพราะเป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของการดำเนินงานว่าบรรลุผลตามเป้าหมายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการประเมินโครงการที่ถูกต้องตามหลักการ การประเมินโครงการนั้นมีหลายรูปแบบ ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการประเมินของ Robert E. Stake เนื่องจากรูปแบบการประเมินที่สามารถประเมินได้ครอบคลุมทุกด้านอย่างมีเหตุผล และเป็นระบบไม่เน้นวิเคราะห์จุดใดเพียงจุดเดียว รูปแบบการประเมินของ Robert E. Stake ได้แบ่งการพิจารณาข้อมูลเพื่อการประเมินผลโครงการออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (antecedents) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (transactions) และด้านผลลัพธ์หรือผลผลิต (outcomes) ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินสามารถบ่งชี้ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินโครงการ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงปัญหา ข้อบกพร่อง แนวทางแก้ไข และปรับปรุงการดำเนินโครงการให้ดียิ่งขึ้น (Stake, 1967)

โรงเรียนบ้านหน้าซึง อำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เห็นถึงความสำคัญในเรื่องของคุณภาพการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ รวมถึงมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านต่างๆที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้มากขึ้น โดยมีการจัดโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV มีเป้าหมายในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีคุณภาพการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาต่างๆ รวมถึงมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านต่างๆที่สามารถพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆของผู้เรียนได้มากขึ้นและมีคุณธรรมจริยธรรม ในประเด็นการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) คะแนนเฉลี่ย อยู่ระดับต่ำกว่าเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ(องค์การมหาชน), 2566) ดังนั้น ปัญหาการวิจัยจึงอยู่ที่การขาดข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพของการดำเนินโครงการ DLTV ในบริบทของสถานศึกษา ว่าในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของโครงการ มีความเหมาะสมและบรรลุเป้าหมายในการแก้ปัญหาหรือไม่ครบถ้วนและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งจำเป็นต้องประเมินโดยใช้รูปแบบการประเมินของ Robert E. Stake เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

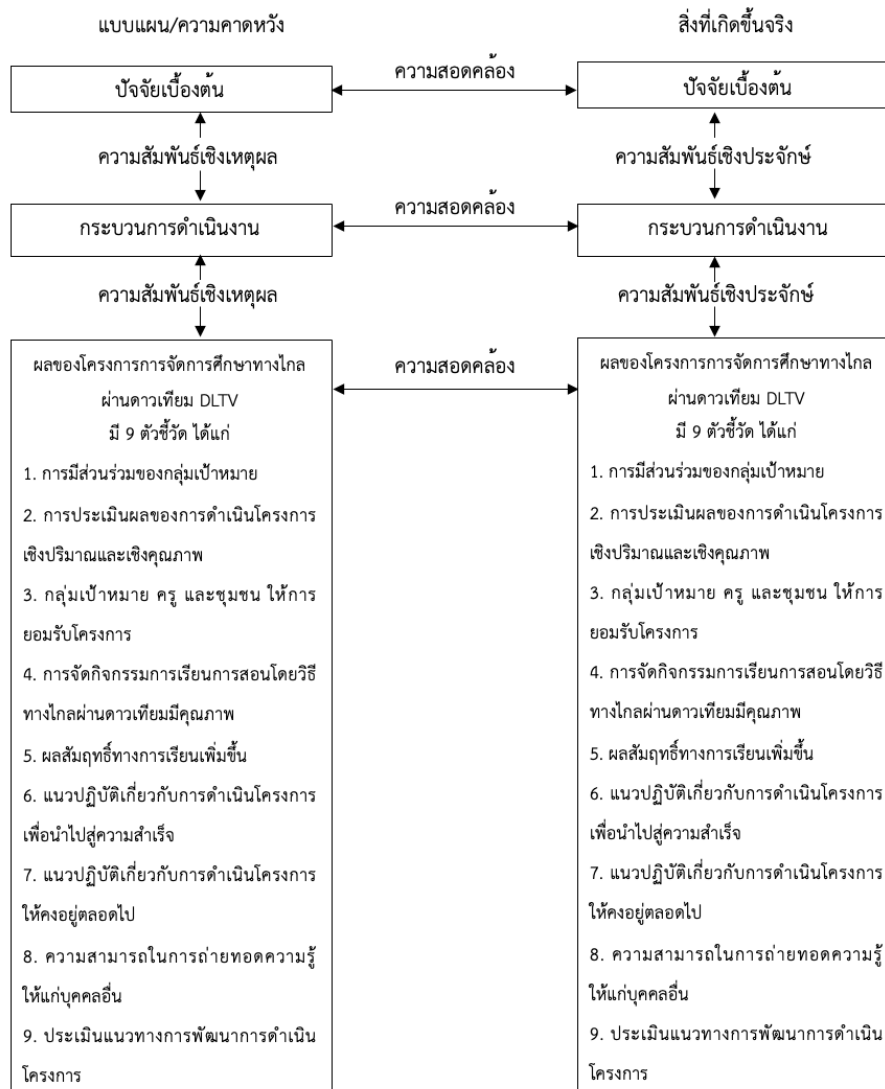
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake
2. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake
3. เพื่อประเมินผลลัพธ์ของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครู จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 43 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 101 คน
2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ โรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ซึ่งมีประเด็นการประเมิน 3 องค์ประกอบ 15 ตัวชี้วัด คือ 1) ด้านปัจจัยเบื้องต้น (antecedents) 2) ด้านกระบวนการดำเนินงาน (transactions) 3) ด้านผลลัพธ์หรือผลผลิต (outcomes)
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2567 ถึงกุมภาพันธ์ 2568

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative Research) ใช้วิธีการออกแบบวิจัยแบบผสมผสานวิธี โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล และ วิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีรูปแบบการประเมิน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านที่ 1 ด้านปัจจัยเบื้องต้น (Antecedents) ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการดำเนินงาน (Transactions) ด้านที่ 3 ด้านผลลัพธ์ (Outcomes)

2. กลุ่มเป้าหมาย

ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 43 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 101 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม

3.1.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเพื่อกำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม

3.1.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ซึ่งมีทั้งหมด 5 ฉบับ ประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Object Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 – 1.00 พร้อมกับปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.1.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 43 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 คน ของโรงเรียนบ้านเคี่ยมพะวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อทดสอบความชัดเจน ความเข้าใจและความเหมาะสมของเนื้อหาในแบบสอบถาม

3.1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) อยู่ระหว่าง 0.78 – 0.96 และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

3.2 แบบสัมภาษณ์

3.2.1 ศึกษาทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเพื่อกำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม

3.2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีทั้งหมด 5 ฉบับ ประกอบด้วยแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครองนักเรียน

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 43 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 7 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 43 คน ของโรงเรียนบ้านเคี่ยมพะวง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ธานี เพื่อทดสอบความชัดเจน ความเข้าใจและความเหมาะสมของเนื้อหาในแบบสอบถามและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการทดลองใช้ (Try out) มาถอดความอย่างละเอียด และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนด คือความหมาย และสังเคราะห์สาระสำคัญ เพื่อนำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะเชิงพรรณนาอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในการศึกษาถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหน้าซึ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

4.2 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ แก่ผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบโครงการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียนตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์และรับคืนด้วยตนเอง

4.3 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบคำถามปลายเปิด ทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการสรุปวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

5.2 ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบเชิงสำรวจรายการและแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่าทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดการแปลผล โดยใช้เกณฑ์และแนวทางการหาช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้นของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ที่แบ่งระดับการแปลผลมาตราส่วนประมาณค่าออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานของโครงการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 กำหนดรูปแบบการประเมินโครงการตามรูปแบบการประเมินของสเตค (Stake) ที่ประเมินความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสภาพจริง ซึ่งจำเป็นต้องวิเคราะห์ข้อมูล 2 ส่วน

1) ข้อมูลเกี่ยวกับการบรรยาย มีข้อมูล 2 ประเภท คือ สิ่งที่คาดหวัง และสภาพจริง ซึ่งจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ด้าน คือ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์

2) ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินคุณค่า มีข้อมูล 2 ประเภท คือ เมตริกซ์การบรรยายที่ใช้ข้อมูลจากสิ่งที่คาดหวังกับสภาพจริง และเมตริกซ์การตัดสินคุณค่าที่ใช้ข้อมูลจากผลการประเมินกับการตัดสินคุณค่า

5.4 กำหนดเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ใช้เป็นมาตรฐานในการตัดสินคุณค่า

6. กรอบการประเมิน

ประเด็น ตัวชี้วัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เมตริกบรรยาย		เมตริกตัดสินคุณค่า	
			ความคาดหวัง	ความเป็นจริง	มาตรฐาน/ เกณฑ์	การตัดสิน
1. ด้านปัจจัยเบื้องต้น มีความจำเป็น รวมถึง วัตถุประสงค์ที่เหมาะสม และมีกิจกรรมที่สอดคล้องเพื่อ บรรลุผลตาม เป้าหมายของ โครงการ	แบบสอบถาม, แบบ สัมภาษณ์	แบบสอบถาม ความ คิดเห็น 5 ระดับ, แบบ สัมภาษณ์ เชิงเนื้อหา	1. ปัจจัยเบื้องต้น โครงการควรมี ความจำเป็นและ ตอบสนองความต้องการอย่าง ชัดเจน มี วัตถุประสงค์ที่ ชัดเจนและ เหมาะสม พร้อม ทั้งมีกิจกรรมที่ สอดคล้องและ เหมาะสมต่อการ บรรลุเป้าหมาย ของโครงการ	1. ปัจจัยเบื้องต้น โครงการมีความ จำเป็นและ ตอบสนองต่อ ความต้องการ อย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ สอดคล้องกับ บริบทของ โรงเรียน และมี กิจกรรมที่จัดได้ อย่างเหมาะสม ต่อการ ดำเนินงานและ บรรลุผลตาม เป้าหมาย	1. ปัจจัยเบื้องต้น โครงการมีความ จำเป็น และตอบสนอง ต่อความต้องการอย่าง ชัดเจน กำหนด วัตถุประสงค์ที่ ชัดเจน เหมาะสม และ มีกิจกรรมที่จัด ได้อย่าง เหมาะสมต่อ การดำเนินงาน และบรรลุ เป้าหมายของ โครงการ	1. ปัจจัยเบื้องต้น ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้น ไป มีความ ต้องการและ ความจำเป็นของ โครงการ วัตถุประสงค์มีความชัดเจน เหมาะสม และกิจกรรมของ โครงการมีการจัด ได้อย่างเหมาะสม
3. ด้านผลลัพธ์ มีการมีส่วนร่วม ของ กลุ่มเป้าหมาย อย่างเหมาะสม มี การประเมินผล ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ได้รับการยอมรับ จากครู ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งการ จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมมี คุณภาพ ส่งผลให้	แบบสอบถาม, แบบ สัมภาษณ์	แบบสอบถาม ความ คิดเห็น 5 ระดับ, แบบ สัมภาษณ์ เชิงเนื้อหา	3. ผลลัพธ์ โครงการมีการมี ส่วนร่วมของ กลุ่มเป้าหมาย อย่างชัดเจน มีการประเมินผล ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ได้รับการยอมรับ จากครู ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียน การสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมมี คุณภาพ ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์	3. ผลลัพธ์ โครงการมีการมี ส่วนร่วมของ กลุ่มเป้าหมาย อย่างชัดเจน มีผล การประเมินทั้ง เชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ ได้รับการยอมรับ จากครู ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง การจัดการเรียน การสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมมี คุณภาพ ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์	3. ผลลัพธ์ โครงการมีการมี ส่วนร่วมของ กลุ่มเป้าหมาย อย่างชัดเจน มีการประเมินผล ทั้งเชิงปริมาณ และเชิง คุณภาพ ได้รับการยอมรับจาก ครู ชุมชน และ ผู้เกี่ยวข้อง การ จัดการเรียน การสอน ทางไกลผ่าน ดาวเทียมมี	3. ผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายมี ส่วนร่วมอย่าง ชัดเจน มีการ ประเมินผลทั้งเชิง ปริมาณและเชิง คุณภาพ โครงการได้รับการยอมรับจาก ครู ชุมชน และ ผู้เกี่ยวข้อง การ จัดการเรียน การสอนทางไกลผ่าน ดาวเทียมมี

ประเด็น ตัวชี้วัด	วิธีการ	เครื่องมือ	เมตริกบรรยาย		เมตริกตัดสินคุณค่า	
			ความคาดหวัง	ความเป็นจริง	มาตรฐาน/ เกณฑ์	การตัดสิน
ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เพิ่มขึ้น มีแนว ปฏิบัติที่ชัดเจนใน การดำเนินงานสู่ ความสำเร็จและ ความยั่งยืน สามารถถ่ายทอด ความรู้สู่ผู้อื่นได้ และยังมีการ ประเมินแนวทาง พัฒนาเพื่อ ยกระดับโครงการ อย่างต่อเนื่อง			ทางการเรียน เพิ่มขึ้น พร้อมทั้ง มีแนวปฏิบัติใน การดำเนินงานสู่ ความสำเร็จและ ความยั่งยืน สามารถถ่ายทอด ความรู้สู่ผู้อื่นได้ และยังมีการ ประเมินแนวทาง พัฒนาโครงการ อย่างต่อเนื่อง	ทางการเรียน เพิ่มขึ้น มีแนว ปฏิบัติที่น่าสู่ ความสำเร็จและ ความยั่งยืน สามารถถ่ายทอด ความรู้สู่ผู้อื่นได้ และยังมีการ ประเมินแนวทาง พัฒนาโครงการ อย่างต่อเนื่อง	คุณภาพ ส่งผล ให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เพิ่มขึ้น พร้อม ทั้งมีแนวปฏิบัติ ที่น่าไปสู่ ความสำเร็จ และความยั่งยืน สามารถ ถ่ายทอดความรู้ สู่ผู้อื่นได้ และมี การประเมิน แนวทางพัฒนา โครงการอย่าง ต่อเนื่อง	คุณภาพ ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เพิ่มขึ้น อีกทั้งมี แนวปฏิบัติที่ นำไปสู่ ความสำเร็จและ ความยั่งยืน สามารถถ่ายทอด ความรู้แก่ผู้อื่นได้ พร้อมทั้งมีการ ประเมินแนวทาง พัฒนาโครงการ อย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake

จากการสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ได้ให้ความคิดเห็นถึงโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 เกี่ยวกับด้านปัจจัยเบื้องต้น ไว้ว่า “การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV มีความเหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของนักเรียน และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในพื้นที่” สามารถสรุปได้ว่าโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กหรือโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของนโยบายนี้ จากการประเมินพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำแผนปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินโครงการ โดยแผนดังกล่าวครอบคลุมตั้งแต่ขั้นตอนการวางแผน การจัดการเรียนการสอน การใช้สื่อ ตลอดจนการประเมินผล ทำให้เกิดความชัดเจนในแนวทางการดำเนินงาน และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

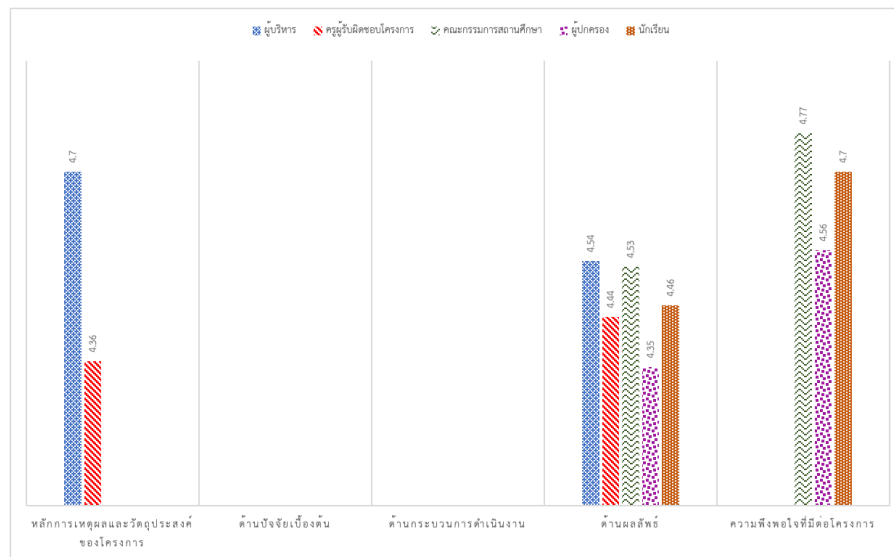
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake

จากการสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ให้ความคิดเห็นถึงโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านกระบวนการดำเนินงาน ระบุว่า “ปัญหาที่พบ ได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์บางประเภท เช่น โทรศัพท์หรือกล่องรับสัญญาณ DLTV ที่มีคุณภาพสัญญาณถ่ายทอดบางครั้งไม่เสถียร ทำให้การเรียนขาดความต่อเนื่อง บุคลากรต้องมีการประสานงานซ้อนกันหลายด้าน ส่งผลต่อการจัดเวลาและการติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความเข้าใจในระบบการเรียนรู้แบบ DLTV ทำให้การสนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรหลานยังไม่เต็มที่” สามารถสรุปได้ว่าการดำเนินงานตามโครงการ DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง มีการดำเนินงานได้เหมาะสม แผนงานมีความชัดเจน แต่ยังคงเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ได้แก่ การขาดแคลนอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น โทรศัพท์หรือกล่องรับสัญญาณ DLTV ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้บางครั้งสัญญาณถ่ายทอดไม่เสถียรและกระทบต่อความต่อเนื่องในการเรียนการสอน อีกทั้งบุคลากรในโรงเรียนต้องรับผิดชอบภาระงานหลายด้านพร้อมกัน ส่งผลต่อการจัดสรรเวลาและการดูแลติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ ผู้ปกครองบางส่วนยังขาดความเข้าใจในระบบการเรียนรู้แบบ DLTV จึงไม่สามารถให้การสนับสนุนบุตรหลานได้เต็มที่ ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการสร้างความเข้าใจร่วมกับผู้ปกครองเพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงานของโครงการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการดำเนินงานของโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake

จากการสัมภาษณ์ครูผู้รับผิดชอบโครงการได้ให้ความคิดเห็นถึงโครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ด้านผลลัพธ์ ระบุว่า “โครงการการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นประโยชน์อย่างมากกับโรงเรียนขนาดเล็ก เมื่อจัดกิจกรรมก็จะได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายและชุมชนทำให้งิจกรรมนำไปสู่ความสำเร็จและความยั่งยืนในอนาคต” สามารถสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV จะเป็นนวัตกรรมที่ถูกนำมาใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียนที่ขาดแคลนครูและอยู่ในพื้นที่ห่างไกลแต่จากการดำเนินการจริงในหลายโรงเรียนกลับพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ปัญหาหลายประการที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ และเป็นอุปสรรคสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขปัญหาหลัก คือ ความไม่พร้อมด้านเทคโนโลยี ทั้งในเรื่องของอุปกรณ์ที่ล้าสมัย สัญญาณภาพและเสียงที่ไม่เสถียร ตลอดจนการขาดแคลนเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคนิคมาคอยดูแลระบบ ซึ่งส่งผลให้การถ่ายทอดบทเรียนไม่ราบรื่น เด็กนักเรียนจึงไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง และขาดความเข้าใจในเนื้อหาที่ซับซ้อน

ตอนที่ 4 กราฟสรุปการประเมินรายด้านของโครงการของโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

จากกราฟพบว่า ผลการประเมินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการของ Robert E. Stake มีผลการประเมินภาพรวมของหลักการเหตุผลและวัตถุประสงค์ของโครงการฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$, $\sigma = 0.05$) ด้านผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.07$) และความพึงพอใจที่มีต่อโครงการฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$, $\sigma = 0.10$)

โครงการ DLTV ของโรงเรียนบ้านหน้าซึงมีความเหมาะสมด้านปัจจัยเบื้องต้น ทั้งความจำเป็นของโครงการ วัตถุประสงค์ที่ชัดเจน และกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน แต่ยังประสบปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ โดยเฉพาะด้านเทคนิคและเทคโนโลยี ทำให้ครูต้องรับภาระงานหลายด้าน รวมถึงงบประมาณที่ยังไม่เพียงพอสำหรับซ่อมบำรุงและพัฒนาอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น โทรศัพท์และกล่องรับสัญญาณ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเสถียรของการเรียนการสอนผ่านดาวเทียม

ด้านกระบวนการดำเนินงาน โรงเรียนมีแผนงานที่ชัดเจน มีการจัดระบบสื่อสารภายใน การมอบหมายหน้าที่ และการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้โครงการสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แม้จะเผชิญปัญหาทางเทคนิคหรือบุคลากรจำกัด อย่างไรก็ตาม ผู้ปกครองและชุมชนยังมีบทบาทน้อยในการร่วมวางแผนและสนับสนุนโครงการ ขาดความเข้าใจในระบบ DLTV ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือนักเรียนได้เต็มที่

ด้านผลลัพธ์ โครงการมีการประเมินผลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในบางด้าน เช่น คุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมของครู และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ภายในโรงเรียน แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังไม่ชัดเจนเนื่องจากมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลร่วม อีกทั้งแนวทางการพัฒนาโครงการในระยะยาวยังไม่ชัดเจนเพียงพอ จึงควรพัฒนาศักยภาพบุคลากร เสริมสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง และเพิ่มทรัพยากรด้านเทคโนโลยี เพื่อให้โครงการ DLTV ดำเนินไปอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นพบว่า โรงเรียนบ้านหน้าซึ่งมีความจำเป็นในการดำเนินโครงการ DLTV อย่างชัดเจน เนื่องจากตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลและประสบปัญหาขาดแคลนครู ทำให้โครงการช่วยลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ วัตถุประสงค์ของโครงการถูกกำหนดไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทโรงเรียน ทั้งด้านคุณภาพการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะเทคโนโลยี กิจกรรมของโครงการมีความเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การสอน จนถึงการประเมินผล พร้อมกำหนดบทบาทบุคลากรอย่างชัดเจน แม้ยังพบข้อจำกัดด้านบุคลากรไอทีและงบประมาณซ่อมบำรุงอุปกรณ์ ซึ่งอาจกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน แต่เป็นประเด็นที่สามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้เพื่อความยั่งยืนของโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรณพ จินะวัฒน์ และสรุद्धิ จุสวย (2552) ซึ่งชี้ให้เห็นว่า การจัดสรรงบประมาณสำหรับซ่อมบำรุงอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมต้องมีย่างเพียงพอ พร้อมอุปกรณ์สำรองเพื่อไม่ให้เกิดการเรียนสะดุด ซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ ยังเน้นความสำคัญของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการอบรมครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่ช่วยให้โครงการ DLTV สามารถดำเนินได้อย่างยั่งยืน

2. ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน พบว่า โรงเรียนบ้านหน้าซึ่งดำเนินงานตามขั้นตอนของโครงการ DLTV ได้อย่างเหมาะสม เริ่มจากการประชุมชี้แจงและสร้างความเข้าใจแก่ครู ผู้ปกครอง และบุคลากร ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมที่ดี แม้ควรเพิ่มกิจกรรมอธิบายรายละเอียดการใช้อุปกรณ์และวิธีเรียนรู้ให้ผู้ปกครองเข้าใจลึกซึ้งขึ้น ด้านความเป็นไปได้ของการดำเนินงาน โรงเรียนมีความพร้อมในระดับหนึ่ง ทั้งอุปกรณ์และสื่อการสอน แม้ยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากรไอทีและงบประมาณ แต่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนกิจกรรมมีความเป็นระบบ ครอบคลุมการเตรียมอุปกรณ์ การจัดตารางเรียน การมอบหมายหน้าที่ และการติดตามผล ทำให้กระบวนการดำเนินงานสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทของโรงเรียนชนบท การใช้ DLTV ช่วยเสริมสร้างความรู้และทักษะของครูในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์โครงการผ่านหลายช่องทาง เช่น หนังสือแจ้งและการประชุมผู้ปกครอง เพื่อให้ทุกคนรอบรู้เข้าถึงข้อมูลครบถ้วน พร้อมทั้งควรจัดประชุมบ่อยขึ้นเพื่ออัปเดตข้อมูลเพิ่มเติม นอกจากนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการประชุมเสนอแนะแนวทางสนับสนุน และร่วมวางแผน ติดตามผล เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

3. ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ พบว่า โครงการได้รับการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามทิศทางที่กำหนด การประเมินผลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพชี้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองดีขึ้น ครูและผู้ปกครองมีทัศนคติที่ดีและยอมรับโครงการมากขึ้น กิจกรรมการเรียนการสอนผ่านดาวเทียมมีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักสูตร โรงเรียนยังมีแนวปฏิบัติที่ช่วยให้โครงการประสบความสำเร็จและยั่งยืน เช่น การติดตามผล การพัฒนาครู การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ และการถ่ายทอดความรู้เพื่อขยายผล ตลอดจนมีแผนพัฒนาทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อยกระดับคุณภาพโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ไชยบุบผา (2563) ซึ่งว่าการจัดการศึกษาทางไกลต้องอาศัยการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องผ่านแผนพัฒนารายบุคคลและการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ รวมถึงการดูแลอุปกรณ์และติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนที่มีการวางแผนกิจกรรมเป็นขั้นตอนและมีการสื่อสารภายในที่ดีสามารถดำเนินโครงการ DLTV ได้อย่างต่อเนื่องไม่สะดุด แม้เผชิญปัญหาทางเทคนิคหรือบุคลากรจำกัด เพราะสามารถปรับตัวและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

เชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและยืดหยุ่น กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีที่จำเป็น และค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงระบบ DLTV อย่างต่อเนื่องและทันต่อสถานการณ์
2. ผู้บริหารควรสนับสนุนการอบรมครูด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ ควรมีนโยบายส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูในการใช้เทคโนโลยี DLTV และจัดหลักสูตรฝึกอบรมเฉพาะทางสำหรับครูในพื้นที่ห่างไกล เพื่อเพิ่มคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบ DLTV
3. ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางการประเมินโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการควรพัฒนาแนวทางประเมินโครงการ DLTV ระดับชาติที่สามารถใช้ได้กับโรงเรียนทุกบริบท เพื่อให้การติดตามประสิทธิภาพโครงการมีมาตรฐานและเป็นข้อมูลสนับสนุนนโยบายในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติในระดับสถานศึกษา

1. พัฒนาแผนปฏิบัติงานร่วมกับครูและชุมชน โรงเรียนควรจัดให้มีการประชุมร่วมกับครูผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาแผนปฏิบัติงาน DLTV ที่เหมาะสมกับบริบท
2. จัดระบบการติดตามและประเมินผลเป็นรายภาคเรียน โรงเรียนควรออกแบบระบบติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนจากการเรียน DLTV อย่างเป็นระบบ ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงการสอน
3. เสริมกิจกรรมเสริมการเรียนรู้หลังเรียนผ่าน DLTV ควรจัดกิจกรรมเสริมทักษะหรือสอนซ่อมโดยครูผู้ดูแล เพื่อช่วยนักเรียนที่อาจไม่เข้าใจบทเรียนจาก DLTV ได้อย่างใกล้ชิดมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการประเมินโครงการหรือวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำวิธีการประเมินโครงการรูปแบบ Robert E. Stake ไปใช้ประเมินโครงการอื่นๆ เพื่อทราบปัจจัยด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงานและด้านผลลัพธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการต่อไป
2. ศึกษาวิธีการประเมินโครงการรูปแบบอื่นเพื่อนำข้อมูลการประเมินที่ได้มาเปรียบเทียบ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดที่ต้องการพัฒนาอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ ไชยบุบผา. (2563). *แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ในยุคนิวนอร์มัล*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, Thesis-TECHED. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/4185>
- มูลนิธิการศึกษาทางไทยผ่านดาวเทียม. (2558). *คู่มือพระราชทาน สอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล*. (น. 10). สยามพริ้น.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2566). รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.niets.or.th/th/>
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). *ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม*. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- อรรณพ จีระวัฒน์ และสุรวุฒิ จุสว. (2552). *กระบวนการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, STOUIR. <https://hdl.handle.net/20.500.14770/6060>
- Stake, R. E. (1967). *The Contenance of Education Evaluation*. Teachers College Record,